

માહિતી મેળવવાનો અધિકારનો કાયદો—૨૦૦૫

મહેસુલ શાખા
જિલ્લા પંચાયત કચેરી –ભાવનગર

શ્રી બી.પી.મિસ્ત્રી
જાહેર માહિતી અધિકારી અને
નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી

અ.નં	પ્રકરણ	વિષય	પેઇઝ નંબર
૧	પ્રકરણ-૧	પ્રસ્તાવના—વિશિષ્ટતા, શખાર્થ, પૌરાણિક અસ્થિત્વ	
૨	પ્રકરણ-૨ (નિયમન સંગ્રહ-૧)	કાર્યો અને ફરજો, કલમ.૪૪(૧) મુજબ ઉદેશ, હેતુ માળખું	
૩	પ્રકરણ-૩ (નિયમન સંગ્રહ-૨)	અધિકારીઓને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો	
૪	પ્રકરણ-૪ (નિયમન સંગ્રહ-૩)	દેખરેખ અને જવાબદારીના માધ્યમ સહિત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં અનુસરવાની કાર્યરીતી	
૫	પ્રકરણ-૫ (નિયમન સંગ્રહ-૪)	પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતે નક્કી કરેલ ઘોરણો	
૬	પ્રકરણ-૬ (નિયમન સંગ્રહ-૫)	પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતાની પાસેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના અથવા કર્મચારીઓ દવારા ઉપયોગમાં લેવાના નિયમો, વિનિયમો, સુચનાઓ, નિયમ સંગ્રહો અને રેકર્ડ	
૭	પ્રકરણ-૭ (નિયમન સંગ્રહ-૭)	પોતાની પાસે અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળ હોય તેવા દસ્તાવેજોના વર્ગોનું પત્રક	
૮	પ્રકરણ-૮ (નિયમન સંગ્રહ-૭)	સરકારી માહિતી અધિકારીઓના નામ/હોદ્દો અને અન્ય વિગતો	
૯	પ્રકરણ-૯ (નિયમન સંગ્રહ-૭)	સરકારી માહિતી અધિકારીઓના નામ/હોદ્દો અને અન્ય વિગતો	
૧૦	પ્રકરણ-૧૦ (નિયમન સંગ્રહ-૭)	સરકારી માહિતી અધિકારીઓના નામ/હોદ્દો અને અન્ય વિગતો	
૧૧	પ્રકરણ-૧૧	તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની માહિતી પુસ્તિકા તથા તેના વિનિમયોમાં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વળતરની પદ્ધતિ સહિત તેના દરેક અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને મળતા માસિક મળતર	
૧૨	પ્રકરણ-૧૦	તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની માહિતી પુસ્તિકા તથા તેના વિનિમયોમાં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વળતરની પદ્ધતિ સહિત તેના દરેક અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને મળતા માસિક મળતર તેના અધિકારીઓ અને	
૧૩	પ્રકરણ-૧૧ (નિયમન સંગ્રહ-૧૦)	તમામ યોજનાઓ સુચિત્ર ખર્ચ અને કરેલી વહેંચણી પરના અવલોકનોની વિગતો દર્શાવી તેની દરેક એજન્સીને ફાળવેલ અંદાજપત્ર	
૧૪	પ્રકરણ-૧૨ (નિયમન સંગ્રહ-૧૧)	ફાળવેલ રકમો અને એવા કાર્યક્રમોના લાભાર્થીઓની વિગતો સહિત આર્થિક સહાય કાર્યક્રમોની અમલ બજાવણીની રીત	
૧૫	પ્રકરણ-૧૩	તેણે આપેલ છુટથાટો પરવાનગીઓ અથવા અધિકૃતિઓ મેળનારાની વિગતો	
૧૬	પ્રકરણ-૧૩	તેણે આપેલ છુટથાટો પરવાનગીઓ અથવા અધિકૃતિઓ મેળનારાની વિગતો	
૧૭	પ્રકરણ-૧૪ (નિયમન સંગ્રહ-૧૩)	વિજાષુંરૂપે ઉપલબ્ધ માહિતી	
૧૮	પ્રકરણ-૧૫ (નિયમન સંગ્રહ-૧૪)	જાહેર ઉપયોગ માટે નિભાવવામાં આવતા હોય તો તેવા ગ્રંથાલય અથવા તેના વાંચનાલયના કામકાજના કલાકો સહિતની માહિતી મેળવવા માટે નાગરિકોને ઉપલબ્ધ સુવિધાઓને વિગતો	
૧૯	પ્રકરણ-૧૬ (નિયમન સંગ્રહ-૧૫)	જાહેર માહિતી અધિકારીઓના નામો, હોદ્દાઓ અને બીજી વિગતો	
૨૦	પ્રકરણ-૧૭ (નિયમન સંગ્રહ-૧૬)	દરાવવામાં આવે તેવી બીજી માહિતી	
૨૧	પ્રકરણ-૧૮ (નિયમન સંગ્રહ-૧૭)	અન્ય ઉપયોગી માહિતી	
૨૨	પ્રમાણપત્ર	એનેક્ષર-એ	
૨૩			

માહિતી મેળવવાનો અધિકાર અધિનિયમ—૨૦૦૫
જિલ્લાપંચાયત –ભાવનગરનો આ કાયદાના ખંડ(૪)(ખ) મુજબનો નિયમસંગ્રહ

પ્રકરણ –૧

—:: પ્રસ્તાવના ::—

" પંચાયત એ પંચ કે સરપંચની દાસી નથી, પણ એ તો લોકોની સર્વોપરિતાનું પ્રાગટય છે. "

શ્રી બળવંતરાય મહેતાનાં અધ્યક્ષ સ્થાને સને. ૧૯૫૬ માં ભારત સરકારે સમિતિની રચના કરી હતી. આ સમિતિનો અહેવાલ તા.૨૪–નવેમ્બર ૧૯૫૭ નાં રોજ મળ્યો. આ અહેવાલ ઉપર વિચારણા કરવામાં રસિકલાલપરીખનાં વડપણ હેઠળ તા. ૧૫/૭/૧૦૬૦ નાં દરાવથી સમિતી રચવામાં આવી. વિધાનસભાની પ્રવરસમિતીએ ચકાસીને સુધારો રજુ કરેલું વિધેયક ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ—૧૯૬૧ અપનાવ્યું પરંતુ ૧૯૬૨ માં ચીને કરેલ આકમણ દેશમામાં હતાશ જન્માવી. પંચાયતીરાજ એક વર્ષ મોડું તા. ૧/૪/૧૯૬૩ થી અમલમાં આવ્યું આ વખતે જિલ્લા સમિતી, જિલ્લા પંચાયતની વ્યવસ્થામાં સામ્રલ કરવામાં આવ્યા ગુજરાતનાં પંચાયતીરાજ નમુનેદાર ગણવામાં આવે છે.

કેટલીક વિશિષ્ટતાઓ::-

ગુજરાતમાં પંચાયતી રાજનું મુલ્યાંકન વખતો વખત થતુ રહે છે. આ અંગેની સમિતીઓ (૧) શ્રી જાદવજી મોઢી સમિતી (૧૯૬૪–૧૯૬૫) (૨) શ્રી ડાહ્યાભાઈ નાયક સમિતી (૧૯૬૮–૧૯૭૦) (૩) જીણાભાઈ દરજી સમિતી (૧૯૭૨) (૪) શ્રી કપુરશાહ સમિતી (૧૯૭૬) (૫) શ્રી રિખવદાસ શાહ સમિતી (૧૯૭૭–૭૮) રચવામાં આવી હતી. જે ભલામણો કરવામાં આવી તેની વિચારણા કરી પંચાયતીરાજનાં વહીવટની મુશ્કેલીઓનું નિવારણ થતુ રહેયું છે. પ્રજાને અનુરૂપ માળખું રહે તે માટે આજ સુધીનાં ઘારામાં ૪૪ જેટલા સુધારાઓ કરીને વિધાનસભા અને રાજકીય પક્ષેએ પંચાયતી રાજની સફળતા માટેની કટીબધ્યતા પુરવાર કરી આપી છે.

પંચાયતનો શબ્દાર્થ ::-

પંચાયત શબ્દને બે ભાગમાં વિભાજિત કરી શકાય " પંચ" અને "આયત" પંચ શબ્દ સંસ્કૃત અને ગુજરાતી ભાષામાં પણ પાંચની સંખ્યાનાં અર્થમાં વપરાય છે. " પંચ ત્યાં પરમેશ્વર " ની પૌરાણિક ઉકિતમાં હજુ પણ ધણા શ્રદ્ધા ધરાવે છે. બ્રિટિશ શાસનકાળની નુતન વહીવટી પદ્ધતિમાં પંચનામાનું મહત્વ સ્વીકારવામાં આવેલ છે. સંસ્કૃતમાં " આયાતનમૂ " નો અર્થ સ્થળ, રહેઠાણ–ધર થાય છે. આશી પંચાયત એટલે પંચનું સ્થળ આમ તેના મુણ અને શાબ્દિક અર્થમાં પંચાયતનો અર્થ તકરારનાં નિવારણ માટેની સંસ્થા થાય છે.

સ.ને. ૧૯૪૫–૪૭ માં પ્રાર્થના વખતે ગાંધીજીએ જણાવેલ કે, લોકશાહીમાં એ જરૂરી છે. કે, દરેક વક્તિએ સ્ત્રી અથવા પુરુષે તેની જવાબદારી સમજવી જોઈએ આ છે. પંચાયતી રાજનો અર્થ.

પૌરાણીક કાળથી પંચાયતનું અસ્થિત્વ ::-

વૈદિક કાળથી ગ્રામને મુણભૂત એકમ તરીકે ગણવામાં આવેલ છે, અને ગ્રામ પંચાયતનું અસ્થિત્વ પણ તેટલું જ પત્રારાણીક ગણાય છે. અર્થર્વવેદ અને ઋગ્વેદમાં પણ તેનો ઉલ્લેખ મળી આવે છે. ગંગા અને જમના નદી વચ્ચેનાં લોકવસવાટ વખતે પૃથુરાજાએ પંચાયત પદ્ધતિ દાખલ કર્યાનું માનવામાં આવે છે.

મહાભારતના સભાપર્વ (પ્ર.૫ શ્લોક ૮૩) માં નારદમુનિ યુવિષ્ટરને વહીવટી વ્યવસ્થા વિશે પુછે છે. તેમાં પણ પંચ અથવા ચુંટાયેલા ગ્રામ વડીલોનાં સ્થાન વિશે સુચક ઉલ્લેખ મળી આવેલ છે. નારદમુનિ પુછે છે. કે તારા રાજ્યમાં બહાદુર અને ડાહ્યા પંચો ફણો એકઠો કરવાનું અને બીજા આનુષ્ઠાંગીક પ્રવૃત્તિઓ કરીને સામાન્ય સુખમાં વધારો કરે છે. આ ઉપરથી સ્પષ્ટ જણાય આવે છે. કે રાજ્ય અને પંચાયત વચ્ચે પરસ્પર ઘનિષ્ઠ સંબંધ રાખવામાં આવતો હતો.

પ્રાચીન ભારતમાં ગ્રામડાઓ વહીવટી તંત્રમાં આવું નિર્ણાયક મહત્વ મેળવી શકે કારણ કે પંચાયત તંત્ર દવારા લોકો સંગઠિત હતા લોકો તેના હક્ક અને ફરજ વિષે સભાન હતા અને ન્યાયનાં બંધારણો, તટસ્થતા અને કુશળ વહીવટ દવારા પંચાયતો લોકોનો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ અને માન ધરાવતી હતી. અને તે શક્ય હતું કારણ કે કરવેરા નિયમિત આપવાના આગ્રહને આધિન રહીને રાજ્યને સંબંધકર્તા સર્વ બાબતોમાં ગ્રામતંત્રને પુરે-પુરી અને સંપૂર્ણ હક્કમત અને અધિકારો સુપ્રત કર્યા હતા.

૧.૧ ગુજરાત રાજ્યમાં તા.૧/૪/૬૩ થી પંચાયતી રાજ અસ્થિત્વમાં આવ્યું ૧૯૬૭ના પંચાયત ધારાની જોગવાઈઓ મુજબ ગુજરાતમાં નીસ્તરીય પંચાયતી માળખું અમલી હતું પ્રથમ ગ્રામ (નગર પંચાયત) તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતોને આ માળખામાં ગોઠવવામાં આવેલ પરંતુ હવે ૧૫૦૦૦ થી વધુ વસ્તી ધરાવતા ગામોને નગર પાલીકા ધારા હેઠળ શહેરી વિસ્તાર ની હદમાં મુકરર હોઈ હવે ૧૫૦૦૦ સુધીની વસ્તી ધરાવતા ગામો પૈકી ગ્રામ પંચાયતો, તાલુકા પંચાયતો અને જિલ્લા પંચાયતો અસ્થિત્વમાં છે.

ગુજરાતમાં પંચાયતીરાજ અંગોનો શ્રી કે.ડે નો અહેવાલ ૧૯૭૨માં ૨જુ થયો જેમાં ગુજરાત રાજ્યમાં પંચાયતી રાજ તંત્રની વર્તમાન કામગીરી અંગે એક વ્યક્તિત્વાબનેલા મિશનો અહેવાલ ૨જુ થયો જેમાં છેક નિય લાસ્તર ની લોકશાહીનો મુણભૂત કાર્યક્રમ જે ધ્યેયને હાંસલ કરવા ધડવામાં આવ્યો હતો. તે એકધારી રીતે આગળ ધ્યી શકે તે માટે શું કરવું જોઈએ તે આ અહેવાલમાં નોંધવામાં આવ્યું છે.

છેલ્લે ભારતીય અધિનિયમના ૭૩ માં સુધારાથી પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થાને બંધારણીય સ્થાન મળતા ગુજરાતમાં પણ ૧૯૮૮નો નવા પંચાયત અધિનિયમનો અમલ શરૂ થયો.

૧.૨ છેક છેલ્લા વ્યક્તિત્વનો લોકશાહી કાર્યક્રમ જે પંચાયત રાજ હોઈ હવે ૧૨મી ઓક્ટોબર-૨૦૦૫ થી અમલી માહિતી મેળવવાનો લોકોનો અધિકાર પરત્વે ભાવનગર જિલ્લા પંચાયત મહેસુલ શાખાનો સમગ્ર પરિય્ય પ્રજા સમક્ષ મુકવાનો અમારો પ્રાથમિક પ્રયત્ન છે. લોકોને જરૂરી હોયતે સંપૂર્ણ માહિતી સરળતાથી પ્રાપ્ત થાય તેવા પ્રયત્નો માટે અમારા પરિવારનો પીરચય રજુ છે.

૧.૩ આ પુસ્તિકા પંચાયતો સાથે સંકળાયેલ તમામ અધિકારી, પદાધિકારી સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ તથા ગ્રામ પંચાયત કક્ષાના છેવાડાના માનવીને માહિતી મેળવવા માટે ઉપયોગી છે.

- ૧.૪ આ પુસ્તકામાં ભાવનગર જિલ્લા પંચાયત ની મહેસુલ શાખા દવારા હાથ ધરવામાં આવતી તમામ કામગીરી આવરી લેવામાં આવી છે.
- ૧.૫ આ પુસ્તકામાં કોઈ વિશિષ્ટ શબ્દ પ્રયોગો નથી. જેથી કોઈ અલાયદી વ્યાખ્યાઓ તૈયાર કરાયેલ નથી.
- ૧.૬ કોઈ વ્યક્તિ આ પુસ્તકામાં આવરી લેવાયેલ વિષયો અંગે વધુ માહિતી માટે જે તે માહિતી અધિકારશી અને શાખાઓના મદદનીશ માહિતી અધિકારીશ્રીઓનાં સંપર્ક કરી શકશો. જેનો સમાવેશ ૧ થી ૧૪ વિભાગોમાં કરવામાં આવેલ છે.
- ૧.૭ આ પુસ્તકામાં ઉપલબ્ધ ન હોય તે માહિતી અંગે પ્રાપ્તિસ્થાનો અને કાર્યપદ્ધતિ વગેરેનો ઉલ્લેખ પ્રકરણવાર અલાયદો કરવામાં આવેલ છે.

જિલ્લા પંચાયત કચેરી, ભાવનગર

મહેસૂલ શાખા

પ્રોએક્ટીવ ડીસ્કલોગરના

૧ થી ૧૭ મુદ્દાઓ –તા. ૧/૫/૨૦૧૪ ની સ્થિતિએ

મહેસુલ શાખા જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર, રાઈટ ટુ ઈન્ફોરમેશન એક્ટ અંગે રજૂ
કરવાની વિગતો, મુદ્દા નં. ૧ થી ૧૭

મુદ્દા નં.-૧

વ્યવસ્થા તંત્ર, કાર્યો અને ફરજો.

૧. જાહેરતંત્ર ઉદ્દેશ / હેતુ:-

કચેરી:-

મહેસુલ શાખા, જીલ્લા પંચાયત ભાવનગર.

શાખાના વડા:-

ના. જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, મહેસુલ.

જી. પં ભાવનગર (વર્ગ-૧)

કચેરીના વડા:-

જિલ્લા વિકાસ અધિકારી ભાવનગર. (વર્ગ-૧)

(આઈ.એ.એસ)

સરનામુઃ-

જિલ્લા પંચાયત કચેરીભાવનગર.

ટેલીફોન નંબર

:- (કચેરી) ૨૭૮-૨૪૩૩૮૬૮

(રહેઠાણ) ૨૭૮-૨૪૭૩૦૮૫

ફોક્સ : - ૨૭૮-૨૪૩૦૨૮૫

મહેસુલ શાખા ધ્વારા મહેસુલી કામગીરી દબાણ અધિત જેવી મહેસુલ ને લગતી કામગારી શાખા ધ્વારા કરવામા આવે છે. જમીન મહેસુલ કાયદાની કલમ -૫૫, ૫૬, ૫૭ બીન ખેતી મંજુરી શરત ભંગ વગર મંજુરી એ થયેલ બાંધકામ વિરુદ્ધ ની કામગીરી અધિત કુદરતી અફત અતિવૃષ્ટી, મકાન, ઝુપડા, કેસડોલ્સ સહાય કુદરતો આફત મૃત્યુસહાય, અકસ્માત મૃત્યુ સહાય, લાગુ જમીન આપવી, બેઠાદરે જમીન આપવી, નાયબ જીલ્લા પંચાયત/ ગ્રામ પંચાયતો મારફત, કર ઉપકરની વસુલાત મોનીટરીગ કામગીરી હાથ ધરવામા આવે છે.

વ्यवस्था तंत्रनुं भाण्डुं

नायब जिल्हा विकास अधिकारीश्री (महेसुल) –

जि.पं.भावनगर

नायब चिटनीशश्री (महेसुल)

જુની. કલાર્ક જુ.કલાર્ક જુ.કલાર્ક જુ.કલાર્ક જુ.કલાર્ક જુ.કલાર્ક ટાઈપિસ્ટ
ટે.૧ ટે.૨ ટે.૩ ટે.૪ એ.ડી.એમ. રૈકર્ડ

તंત્રનું દુરંદેશીપણું:-

મહેસુલ શાખા ધ્વારા મહેસુલ, વહીવટી, અછત, દબાણ, જેવી નાગારિક સુવિધા કેન્દ્ર ની કામગીરી હાથ ધરવામાં આવે છે. તેમજ જીલ્લાની ૧૧ તાલુકા પંચાયતો સાથે પણ ઉપરોક્ત પ્રકારની માહિતીઓ માટે સતત સંપર્કમાં રહી કામગીરી કરવામાં આવે છે.

જાહેર તંત્રનો ટ્રૂકો ઈતિહાસ અને તેની રચનાનો સંદર્ભ:-

જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર અંતર્ગત મહેસુલ શાખા તરીકે કચેરી કાર્યાન્વિત છે. શાખાના વડા તરીકે નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી (મહેસુલ) જિ.પં.ભાવનગર છે. તથા તેઓશ્રીની નીચે નાયબ ચીટનીશશ્રી ફરજ બજાવે છે. જેમાંમહેસુલ, અછત, દબાણ દુર કરવવા સંબંધીતો ને જણાવવું, રાહત કામો ઉપર દેખરેખ રાખવી. વિગેરેની કામગીરીઓ હાથ ધરવામાં આવે છે. અને શાખાનાં તમામ જુ.કલાકશ્રી ઓધારા જે તે શાખા વિષયક કામગીરી રજૂ કરવામાં આવે છે. તેઓની કામગીરી ઉપર દેખરેખ રાખી જરૂરી સુચના માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે.

જાહેર તંત્રની ફરજો:-

તંત્રએ બજાવવાની થતી ફરજો તેણે કરવાના થતા કાર્યો મુજબ ની ફરજો છે.

નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી મહેસુલ જિ.પં.ભાવનગરની મુખ્ય પ્રવૃત્તિઓ અને કાર્યો નીચે મુજબ છે.:-

- (૧) નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી ભાવનગરહસ્તક મહેસુલ, અછત, રાહત કામો ઉપર સુપરવિઝન રાખવું. કુદરતી આફતમાં સહાય, દબાણ દુર કરવવા મોનીટરીંગ કરવું., બિનખેતી વિગેરે શાખાઓ આવેલી છે.
- (૨) જિલ્લા પંચાયતોને સુપ્રત થયેલ મહેસુલી અધિકારો જમીન મહેસુલ કાયદા કલમ-૫૫,૫૬,૫૭,અન્વયે ખેતીની જમીનમાં બીનખેતીની પરવાનગી, ખેતી જમીનમાં વિના મંજુરીએ થયેલ બીનખેતીના ફૂત્ય નિયમિત કરવા તેમજ કલમ-૫૫ હેઠળના હુકમોની શરતોનું ભંગ થયે જમીન મહેસુલ નિયમો ૧૮૭૨ ના નિયમ -૧૦૦/૧૦૧ અન્વયે દંડનીય કાર્યવાહી કરવા તેમજ જમીન મહેસુલ સહિત સરકારી લેણાં (ગ્રામ્ય વિસ્તાર) ની વસુલાત ની કામગીરી, અને જમીન મહેસુલ હિસાબોની જમાબંધી / હિસાબ બંધની કામગીરી , પંચાયતોને વહીવટમાં સંપ્રાપ્ત ગામતળના ખુલ્લા પ્લોટો બેઠી કિમત / હરાજીથી કબજા હક્કની રકમ વસુલ લઈ નિકાલ કરવાના અધિકારોની કામગીરી તેમજ ખેતી જમીનના સર્વે નંબરોની હદ નિશાન દુરસ્તીની કામગીરી વાર્ષિક ધોરણે કરવામાં આવે છે. આ તમામ કામગીરી સંબંધીત તાલુકા પંચાયત મારફતે કરવામાં આવે છે.
- (૩) અછત તથા ફલક ને લગતી તમામ કામગીરી
- (૪) દબાણો દુર કરવવા ની કામગીરી ઉપર મોનીટરીંગ.

તંત્ર ધ્વારા આપવામાં આવતી સેવાઓની યાદી અને વિવરણઃ—

૧. તાલુકા પંચાયત / ગ્રામ પંચાયતના મારફતે ગૌચર તથા ગામતળના દબાણો દૂર કરાવવા.
૨. અધિત જાહેર થયેથી તાલુકા પંચાયતો મારફતે અધિતના કામો કરાવવા તથા ફલક વિષયક ગ્રામ્ય કક્ષાએ અસરગ્રસ્તોને કેસ ડોલ્સ, મૃત્યુસહાય વિગેરેની સરકારશીના ઠરાવો મુજબ ચુકવણું કરાવવું.
૩. જાહેર જનતાના માટે નાગરિક સુવિધા કેન્દ્રની વ્યવસ્થા નાયબીજલા પંચાયત ખાતે રાખેલ છે. જેમાં અરજદારોને બેસીને લખવાની તથા પાણી વિગેરે સુવિધા પુરી પાડવામાં આવે છે.

સંસ્થાગત માળખાનો આલેખઃ—

જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર

:

:

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, ભાવનગર

:

નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી મહેસુલ જિ.પ.ભાવનગર

મહેસુલ શાખા	અધિત શાખા	દબાણ શાખા	બીજાખેતી શાખા	કુદરતી આફત શાખા	રેકર્ડ શાખા
-------------	-----------	-----------	---------------	-----------------	-------------

જાહેર તંત્રની અસરકારકતા અને કાર્યક્ષમતા વધારવા માટેની લોકો પાસેથી અપેક્ષાઓ.:—

૧. જાહેર કામગીરીમાં બીન જરૂરી હસ્તક્ષેપ ન થાય.
૨. ગ્રામ્ય / તાલુકા કક્ષાએ કોઈપણ પ્રકારના દબાણો ન કરવામાં આવે.
૩. અધિત / પુર રાહત જેવી કામગીરીમાં પુરતો સહકાર આપવામાં આવે. સાચા લાભાર્થીને જ લાભ મળે તેવા પ્રયત્નો કરવામાં આવે.
૪. સરકારશી ધ્વારા નક્કી થયેલ કર અને ફી સમયસર ભરવામાં આવે. તથા બાકી સરકારી લેણાં ભરવામાં સહકાર આપવો.
૫. સરકારી માલ મિલકત ને નુકશાન થાય તેવું કાર્ય કે પ્રવૃત્તિ ન કરવી.
૬. તંત્ર ધ્વારા થતી તમામ કામગીરીમાં સહયોગ આપવો. તે જોવાની દરેક નાગરીકની નૈતિક ફરજ છે તેનું પાલન કરવું. જાહેર તંત્ર ધ્વારા લોકો પાસે અસરકારકતા અને કાર્યક્ષમતા વધારવા ઉપર મુજબ અપેક્ષાઓ રાખવામાં આવે છે.

લોક સહયોગ મેળવવા માટેની ગોઠવણ અને પદ્ધતિઓ:-

કુચેરી ધ્વારા કરવામાં આવતા કામો અંગેની ફરીયાદ અરજી-રજુઆત ધ્યાને લઈ, યોગ્ય તપાસ હાથ ધરી ઘટતા પગલાં લેવામાં આવે છે.

સરકાર શ્રીની યોજનાનો મહત્વમાં લાભ આપવા ધારેલ વ્યક્તિ-જાતિ કે લોક સમુહને લભ્ય બને તે માટે નિયમોની જોગવાઈ મા રહીને પુરતા પ્રયત્નો કરવામા આવે છે. જીવલા કક્ષાએ યોગ્ય રજુઆત કરવા નાગરિક સુવિધા કેન્દ્ર ની સેવા ઉપલબ્ધ છે.

સેવા આપવાના દેખરેખ નિયંત્રણ અને જાહેર ફરિયાદ નિવારવા માટે ઉપલબ્ધ તંત્ર : -

કુચેરી ધ્વારા હાથ ધરતા કર્મો, આપવામાં આવતી સેવાઓ વિગેરે માટે દેખરેખ અને

નિયંત્રણ તથા જાહેર ફરિયાદ નિવારવા માટે નીચે મુજબની વ્યવસ્થા ઉપલબ્ધ છે.

જિલ્લા પંચાયત ભાવનગરના વહીવટી વડા જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીના નિયંત્રણ ડેટા વિવિધ શાખાઓ પેકી મહેસુલ શાખા કાર્યાન્વિત છે. જેના શાખાધ્યક્ષ નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીમહેસુલ છે. જેમના હાથ નીચે ચીટનીશ.શ્રી અને નાયબ ચીટનીશશ્રી અને તઓના હાથ નીચે જુ.કલાર્કશ્રી ઓ ફરજ બજાવે છે.

મુખ્ય કચેરી અને જુદા જુદા સ્તરોએ આવેલી અન્ય કચેરીઓના સરનામાઃ—

મુખ્ય કચેરી :-

ਮੁਹੱਸਲ ਸ਼ਾਬਿਆ।

નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી (મહેસુલ)

३५ भावनगर

કચે રીનો સમય:-

કચેરી શરૂ થવાનો સમય :— સવારે ૧૦-૩૦ કલાકે.

કચેરી બંધ થવાનો સમય:- સાંજે ૬-૧૦ કલાકે.

મુદ્રા નં.-૨

અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો.

૧. નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી (મહેસુલ) જી.પં.ભાવનગર:-

સરકારશ્રી ધ્વારા નક્કી થયેલ જોબચાર્ટમાં સુપ્રત થયેલ તમામ સત્તા અને ફરજો,

સરકારશ્રી અને જિલ્લા પંચાયત ધ્વારા સુપ્રત કરવામાં આવતી અને વખતો વખત ફરજાર મુજબની મળેલ સત્તાઓ અને ફરજો

૨. ના.ચીટનીશશ્રી:- મહેસુલ, દબાણ, અછત બિન ઘેતી, કુદરતી આફત, રેકર્ડ જાળવણી, અને

રજીસ્ટ્રી શાખા ધ્વારા રજુ થતી ફાઈલોમાં સુપરવીઝન, ટેખરેખ, વિગેરે કામગીરી.

૩. જુ. કલાર્કશ્રી

ટેબલ વાઈઝ નક્કી કરેલ જુ.કલાર્કશ્રીઓ મહેસુલ, દબાણ, બિન ઘેતી, કુદરતી અપતી,

એડીએમ, અને રેકર્ડને લગત શાખાની તમામ કામગીરીની કરેલ વહેચીણી મુજબ પોતાના ટેબલ ની વહીવટી તમામ કામગીરી.

મુદ્રા નં.-૩

દેખરેખ અને જવાબદારીના માધ્યમ સહિત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં અનુસરવાની કાર્યરીતી.

જેના પર નિર્ણય લેવાનાર છે તે વિષય.	મહેસુલ શાખાને લગત તમામ કામગીરી
માર્ગદર્શક સૂચન / દિશાનિર્દેશનો કોઈ હોય તો.	કાર્યોના પ્રકાર મુજબ લાગુ પડતા નિયમો, સરકારી ઠરાવો, કાપદા અને સૂચનાઓ.
અમલની પ્રક્રિયા	સરકાર શ્રીએ વખતો વખત નકદી કર્યો મુજબ કાર્યોના પ્રકાર મુજબ કે યોજના મુજબ.
નિર્ણય લેવાની કાર્યવાહીમાં સંકળાવેલ અધિકારીનો હોદ્દો.	૧. નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી ભાવનગર તથા જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી જિ.પ્ન. ભાવનગર
ઉપર જણાવેલ અધિકારીઓના સંપર્ક અંગેની માહિતી.	જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર
જો નિર્ણયથી સંતોષ ન હોય તો કયાં અને કેવી રીતે અપીલ કરવી.	જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી ભાવનગર, જિ.પન. ભાવનગર, નિયત નમુના અથવા નમુના મુજબની તમામ માહિતી આવી જાય તેરીતે સાઢી અરજી થી અથવા પોસ્ટ ધ્વારા

મુદ્દા નં.-૪ :

પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતે નક્કી કરેલા ધોરણો.

નાગરિક અધિકાર પત્ર મુજબ લોકો તરફથી મળતી અરજીઓના નિકાલ માટે નીચે મુજબના ધોરણો નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

અ.નં.	અરજીનો પ્રકાર	નિકાલની સમય મર્યાદા
મહેસુલ શાખા.		
૧	બીનાખેતીના કેસને લગતી અરજીઓ	૬૦
૨	લાગુ જમીનના કેસની અરજીઓ	૬૦
૩	ગામતળની જમીનની હરાજીથી નિકાલ અંગેની અરજીઓ	૬૦
૪	ગામતળ જમીન હરાજીથી ગ્રામ પંચાયતને અનુદાનની રકમ મળવા બાબત સરકારશી માંથી મંજૂર થયે દરખાસ્તનાં ક્રમાનુસાર.	૩૦

મુદ્રા નં.-૫ :

પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતાની પાસેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના અથવા કર્મચારીઓ ધ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા નિયમો, વિનિયમો, સુચનાઓ, નિયમ સંગ્રહો અને રેકર્ડ.

૧. મહેસુલ

૧. જમીન મહેસુલ કાયદો ૧૮૭૯
૨. જમીન મહેસુલ નિયમો— ૧૮૭૨
૩. અધ્યત મેન્યુઅલ

મુદ્રા નં.-૬

પોતાની પાસે અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળ હોય તેવા દસ્તાવેજોના વર્ગોનું પત્રક.

અ.નં.	દસ્તાવેજની કક્ષા	દસ્તાવેજનું નામ એકલીટીમા	દસ્તાવેજ મેળવવાની કાર્યપદ્ધતિ.	નીચેની વ્યક્તિઓ પાસે છે/તેના નિયંત્રણમાં છે.
૧	"	જમીન મહેસુલ કાયદો ૧૮૭૮	"	"
૨	"	જમીન મહેસુલ નિયમો- ૧૮૭૨	"	"
૩	"	અધિત મેન્યુઅલ	"	"

મુદ્રા નં.: ૭

નિતિ અથવા અમલીકરણના ઘડતરના સબંધમાં જનતાના સભ્યો સાથે વિચાર વિનીમય માટે અથવા તેમના ધ્વારા રજુઆત માટેની વિધ્યમાન કોઈ ગોઠવણીની વિગતો.

ઉક્ત હેતુ માટે કચેરી નીચેની વ્યવસ્થાને અનુસરે છે.

૧. કારોબારી સમિતિ— જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર

૨. સામાન્ય સભા — જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર

મુદ્રા નં.—૮ :

તેના ભાગ તરીકે અથવા તેની સલાહના હેતુ માટે બે અથવા તેથી વધુ વ્યક્તિત્વોના બનેલા બોર્ડ, કાઉન્સિલો, સમિતિઓ અને બીજા મંડળોની બેઠકો લોકો માટે ખુલ્લી છે કે કેમ અથવા તેવી બેઠકોની કાર્ય નોંધો લોકોને મળવાપાત્ર છે કે કેમ .

મહેસુલ શાખાને લગત નથી.

મુદ્રા નં.—૯ :તથા મુદ્રા નં. ૧૦

તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની માહિતી પુસ્તિકા.તથા

તેના વિનિમયોમાં જોગવાઈ કર્યી પ્રમાણે વળતરની પદ્ધતિ સહિત તેના દરેક અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને મળતા માસિક મળતર

ઈલાયદુ પત્રક સામેલ છે.

મુદ્રા નં.—૧૧

તમામ યોજનાઓ, સુચિત ખર્ચ અને કરેલી વહેંચણી પરના અવલોકનોની વિગતો દશા વતી તેની દરેક એજન્સીને ફાળવેલ અંદાજપત્ર .

અત્રેની કચેરી હસ્તક કોઈ યોજના ન હોઈ માહિતી શુન્ય છે.

મુદ્દા નં.-૧૨

ફાળવેલ રકમો અને એવા કાર્યક્રમોના લાભાર્થીઓની વિગતો સહિત આર્થિક સહાય કાર્યક્રમોની અમલ બજવણીની રીત.

વર્ષ-૨૦૧૨-૨૦૧૩.

ક્રમ નં.	યોજનાનું નામ.સંદર્ભ	પ્રવૃત્તિ.	પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યાની તારીખ	પ્રવૃત્તિના અંતની અદાજેલ તારીખ.
૧	૨	૩	૪	૫
	યોજનાઓ ન હોઈ માછિતી શુન્ય છે.			

જુદી જુદી યોજનાઓ અન્વયે જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓ માટે અંદાજપત્રની વિગતોની માછિતી વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨

અ.નં. .	સંદર્ભ	સૂચિત અંદાજપત્ર	મંજુર થયેલ અંદાજપત્ર	ધૂટી કરેલ/ચૂકવેલ રકમ/હપ્તા	કુલ ખર્ચ	રીમાર્ક્સ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
	યોજનાઓ ન હોઈ માછિતી શુન્ય છે.					

અન્ય જાહેર તંત્રો માટે.

અ.નં.	સંદર્ભ	સૂચિત અંદાજપત્ર	મંજુર થયેલ અંદાજપત્ર	ધૂટી કરેલ ચૂકવેલ રકમ.હપ્તાની સંખ્યા	કુલ ખર્ચ
૧	૨	૩	૪	૫	૬
	માછિતી શુન્ય છે.				

મુદ્રા નં.-૧૩

તેણે આપેલ છુટછાટો, પરવાનગીઓ અથવા અધિકૃતીઓ મેળવનારાની વિગતો.

૧. મહેસુલ શાખા જિલ્લા પંચાયત ભાવનગર ખાતે સહાયકી કાર્યક્રમ સરકારશી તરફથી ફાળવવામાં આવેલ ન હોઈ અતેની માહિતી શૂન્ય છે.

મુદ્રા નં.-૧૪

૧. વિજાણું રૂપે ઉપલબ્ધ માહિતી.

સરકારશી ધ્વારા માંગવામાં આવતી માહિતીઓ કોમ્પ્યુટરાઇઝ કરી મોકલવામાં આવે છે.

મુદ્રા નં.-૧૫.

જાહેર ઉપયોગ માટે નિભાવવામાં આવતા હોય તો તેવા ગ્રંથાલય અથવા તેના વાંચનાલયના કામકાજના કલાકો સહિતની માહિતી મેળવવા માટે નાગરિકોને ઉપલબ્ધ સુવિધાઓને વિગતો.

જિલ્લા પંચાયત ના મુખ્ય પ્રવેશ ધ્વારની ટિવાલો પર ચાર્ટ/ મેપ લગાવેલ છે. શાખામાં રજૂઆત માટે આવતા નાગરીકો માટે બેસવાની તથા પીવાના પાણી ની વ્યવસ્થા છે.

મુદ્રા નં.-૧૬.

જાહેર માહિતી અધિકારીઓના નામો, હોદ્દાઓ અને બીજી વિગતો.

૨. જાહેર માહિતી અધિકારીઓ.

અ નં.	નામ.	હોદ્દો	એસ્ટીડી કોડ.	ફોન નંબર ક્યેરી	ફોન નંબર ઘર/મોબા.	ફેક્સ	ઈ-મેઇલ	સરનામું.
૧	શ્રી બી.પી. મિસ્ની (GAS)	નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી જિ.પ. ભાવનગર	૦૨૭૮	૨૪૨૮૮૬૪	....	૨૪૩૦ ૨૮૫	-	ન્યૂ પીપલ સોસાયટી સુભાષનગર ભાવનગર

અપીલ અધિકારી.

મુદ્દા નં.-૧૭ :

કરવવામાં આવે તેવી બીજી માહિતી :

કરવવામાં આવે તેવી માહિતી પ્રસિદ્ધ કરવવામાં આવશે તથા ઉપર ૧ થી ૧૭ મુદ્દાઓમાં દર્શાવેલ માહિતી દર વર્ષ અધ્યતન કરવવામાં આવશે.

અ નં.	નામ.	હોટ્ટો	એસટીડી કોડ.	ફોન નંબર કચેરી	ફોન નંબર ઘર/મોબા.	ફેક્સ	ઈ- મેઇલ	સરનામું.
૧	શ્રી એચ.આર. સુથાર જે. (IAS)	જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી	૦૨૭૮	૨૪૨૬૮૧૦	૨૫૫૫૮૫૫	૨૪૩૦૨૯૫	-	વિકાસ બંગલો વાધાવાડી રોડ ભાવનગર.

એનેક્ષર-એ

(સામાન્ય વહીવટ વિભાગનાં તા.૧/૫/૨૦૦૮ નાં પરિપત્ર ક્રમાંક:પીએડી-૧૦-૨૦૦૭-૩૫૩૬૪અઆરટીઆઈસેલનું બ્રોડાશ)

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણીત કરવામાં આવે છે. કે, મારી વડી કચેરી (પ્રોપર) તથા મારા વહીવટી કાર્યક્ષેત્રનાં આ સાથેની યાદી મુજબનાં જાહેર સત્તા મંડળો દ્વારા માહિતી અધિકાર ની કલમ –૪ અંતર્ગત સ્વયં જાહેર કરવાની બાબતો (પ્રોએક્ટીજ ડીસ્કલોઝર) (પી.એ.ડી) તૈયાર કરવામાં આવી છે. અને તા.૦૧/૦૫/૨૦૧૪ ની સ્થિતિએ તે અધતન કરવામાં આવેલ છે. જેનું અમારા દ્વારા માહે મે–૨૦૧૪ દરમ્યાન ઇન્સ્પેક્શન–કમ–ઓડીટ કરવામાં આવ્યું છે. જે બાબતે ક્ષતિ જણાઈ હતી અગર તો અપૂરતી વિગતો જણાઈ હતી તેની પૂર્તતા કરવામાં આવી છે.

(૨) તા.૧/૫/૨૦૧૪ ની સ્થિતિએ હવે કોઈ જાહેર સત્તા મંડળોનાં પ્રોએક્ટીવ ડીસ્કલોઝર (પી.એ.ડી)નું ઇન્સ્પેક્શન–કમ–ઓડીટ બાકી રહેલ નથી.

તારીખ:- ૩૦/૬/૨૦૧૪
મુખ્ય મથક:-ભાવનગર

નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી
(મહેસુલ) જિ.પં.ભાવનગર

મુદ્દ નં.૮ તથા.૧૦ .

અધિકારી /કર્મચારીઓની માહિતી પુસ્તિકા
મહેસુલશાખા, જિલ્લા પંચાયત, ભાવનગર.

૧	૨ કર્મચારીનું નામ	૩ હોદ્દો	૪ પગાર ધોરણ	૫ માસીક કુલ વેતન	૬ ધરનું સરનામુ
૧	શ્રી બી.પી. મિસ્ટ્રી	ના.જિ.વિ. અધિશ્રી મહેસુલ જી.પ. ભાવનગર	૧૫૫૦૦-૩૮૧૦૦	50181/-	ન્યુ પીપલ સોસાયટી, સુભાષનગર-ભાવનગર
૨	શ્રી ટી.એલ.ગોહિલ	ના. ચીટનીશશ્રી	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	35596/-	વિઠલવાડી, ભાવનગર
૩	શ્રી કે.આર.પટેલ	સી.કલાર્ક	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	32120/-	કણાબીવાડ, ભાવનગર
૪	શ્રી જે.આર.જાની	સી.કલાર્ક	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	30400/-	કાળીયાબીડ, ભાવનગર
૫	શ્રી એસ.યુ.દ્વે	જુ.કલાર્ક	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	18140/-	સ્ટાફ કવાર્ટર, શિહોર
૬	શ્રી પી.કે.રાઠોડ	જુ.કલાર્ક	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	18140/-	શિવ નગર, ભાવનગર
૭	શ્રીમતી ટી.એચ.મહેતા	એલ.આર. તકમ	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	18920/-	હિલ ફ્રાઈચ, ભાવનગર.
૮	શ્રી	ટાઇપોસ્ટ	.....	.....	ખાલી જગ્યા
૯	શ્રી કે.બી.સરવૈયા	ફ્રાઈવર	૫૨૦૦-૨૦૨૦૦	26720/-	મીલ્ટી સોસાયટી, ભાવનગર.
૧૦	શ્રી એમ.બી.શિયાળ	પટાવાળા	૪૪૪૦-૭૪૪૦	16830/-	ઘોધા રોડ, ભાવનગર
૧૧	શ્રી પી.એમ.રાજ્યગુરુ	પટૂવાળા	૪૪૪૦-૭૪૪૦	19174/-	પાર્થ સોસાયટી, ગાયત્રીનગર પાસે ભાવનગર